

WAAROM EEN BOS GEEN RAMEN HEEFT

Korneel De Rynck en Joris Thys (ill.)

Van Halewyck

(door Lotte Oers)

OVER DE MAKERS

Korneel De Rynck is geschiedkundige. In 2008 won hij voor zijn geschiedenisthesis de Vlaamse Scriptieprijs. Hij schreef al verschillende non-fictie boeken over de oorlogsgeschiedenis van Europa, die positief onthaald werden. Omdat hij hierna nood had aan iets lichters, schreef hij geïnspireerd door de verhalen van Toon Tellegen “Waarom een bos geen ramen heeft”, zijn eerste kinderboek.

<https://korneelderynck.com/>

Joris Thys volgde de opleidingen Grafische en digitale media en Grafisch ontwerp – illustratie. Hij woont in Gent, waar hij werkt als zelfstandig illustrator en ook lesgeeft op de Arteveldehogeschool. Hij werkt liever op papier met tastbaar materiaal dan digitaal.

www.joristhys.be

1. VERHAAL

Titel

Pols eerst naar de verwachtingen van de juryleden voor ze het boek begonnen te lezen.

- Prikkelde de titel hen om het boek te lezen?
- Wat waren hun verwachtingen van dit boek?

Wat vinden de juryleden van de titel nu ze het boek gelezen hebben.

- Past de titel bij het boek?
- Je zou kunnen verwachten dat we in het boek een antwoord krijgen op de vraag waarom een bos geen ramen heeft. Is dat zo? Zo ja, welk antwoord is dat dan?
- Werden de verwachtingen van de juryleden ingelost?

Personages

Materiaal

- Afbeeldingen van de dierenpersonages uit het boek (zie bijlage 1)
- Of, als je dit thuis liggen hebt: speelgoedfiguurtjes of knuffels van zoveel mogelijk dieren uit het boek

Verspreid de dieren of de afbeeldingen van de dieren in het midden. Dit is een geheugensteun voor de vragen die volgen, aangezien er veel verschillende dieren in het boek voorkomen.

- Wie zijn de favoriete personages van de juryleden?
- Zijn dit dieren die ervoor ook al hun lievelingsdieren waren? In dat geval: is het daarom dat ze het personage ook hier zo leuk vonden?

- Zijn er dieren die ze normaal niet zo leuk vinden, maar die ze in dit boek wel leuk vonden? Of omgekeerd?

Je zou kunnen zeggen dat elk dierenpersonage twee kanten heeft:

- Enerzijds het dier zelf, en alles wat wij vooraf al over dat dier weten of denken te weten
- Anderzijds het eigen karakter dat de auteur aan elk van de dieren geeft

Laat de juryleden elk een dier uitkiezen:

- Hoe kennen ze dit dier? Wat zijn volgens hen de belangrijkste eigenschappen van het dier?
- Welke eigenschappen heeft het dier in het boek? Welke rol speelt het in het boek?
- Komen die twee overeen? Passen ze bij elkaar?
- Vinden ze dat de auteur dit dier een goede rol heeft gegeven?

Zoek ten slotte de dieren op op de illustraties:

- Heeft de illustrator de dieren op een herkenbare manier getekend? Op een leuke manier?
- Dragen de illustraties bij aan het karakter van de dieren zoals het in de tekst beschreven wordt?

Taalspel (letterlijk – figuurlijk)

De auteur speelt in zijn verhalen vaak met taal. Je kan het gesprek hierover openen aan de hand van de onderstaande vier uitdrukkingen (zie eerste kolom). Schrijf de uitdrukkingen eventueel op kaartjes en leg ze op tafel.

Van een mug een olifant maken	Iets onbelangrijks opblazen tot een indrukwekkende zaak	p. 39-40	De olifant wil liever minder opvallend zijn
Als een vis in het water	Zich ergens goed voelen	p. 61-63	De zalm voelt zich pas echt weer thuis in het water
De draad kwijt zijn	Niet meer weten waar je gebleven was	p. 71-72	De spin weet niet meer waar hij gebleven was en vraagt daarom hulp aan anderen
In de put zitten	Je heel slecht voelen, depressief zijn	p. 83-85	De das voelt zich depressief, het is de egel die uiteindelijk veel moeite doet om hem op te beuren

- Kennen de juryleden deze uitdrukkingen? Wat betekenen ze? (zie tweede kolom)
- Welke verhalen uit het boek verwijzen naar deze uitdrukkingen? (zie derde kolom voor de paginanummers)
- Wanneer we over deze verhalen nadenken, kunnen we dan misschien de betekenis van deze uitdrukkingen in het verhaal ontdekken? Of kunnen we het verhaal anders lezen dan alleen letterlijk? (zie vierde kolom)

Pols bij de juryleden of ze zich nog dergelijke taalspelletjes herinneren uit het boek. Je kan zelf eventueel nog volgende voorbeelden geven:

- Het kinderliedje “Ik zag twee beren” krijgt een andere betekenis wanneer de beer zichzelf tweemaal ziet (p. 45).
- De hyena krijgt letterlijk geen adem meer wanneer de pauw hem dwingt te zeggen dat hij hem “adembenemend” vindt (p. 50).
- De kikker is “verkikkerd”, oftewel verliefd op de schorpioen (p. 59).
- Een “geheim” wordt tastbaar zwaar, groot en donker wanneer de kraai het aan de mol toont/vertelt (p. 79).

- Boeit dit de juryleden, dit spelen met de taal, of vinden ze dat niet zo bijzonder?
- Vinden ze de verhalen beter worden als ze hierover nadenken?
- Maakt hen misschien niet zoveel uit wat de auteur met taal doet, zolang het verhaal zelf maar leuk is?

Vraag de juryleden of ze zelf een (dieren)verhaal kunnen bedenken waarin een woord of uitdrukking zowel een letterlijke als een figuurlijke betekenis krijgt. Je kan zelf de aanzet geven met enkele voorbeelden van uitdrukkingen (zie bijlage 2). Laat hen even nadenken (eventueel iets opschrijven) en dan hun verhaal aan elkaar vertellen.

Illustraties (letterlijk – figuurlijk)

Ook bij de illustraties zou je het over letterlijk en figuurlijk kunnen hebben. Sommige illustraties beelden immers een gewoon – letterlijk – tafereel uit één van de verhalen uit, bv. p. 26, 56, 62, 70, 86... Andere vatten de essentie van een verhaal op een meer symbolische/figuurlijke manier, bv. p. 24, 42, 46, 52, 58...

- Toon de juryleden enkele illustraties van elk type. Wat komt spontaan bij hen naar boven? Welke afbeeldingen vinden ze het mooist en waarom?
- Bespreek samen enkele van de symbolische illustraties. Wat heeft de illustrator in dit beeld proberen vangen? Hoe doet hij dat?
- Kunnen de juryleden de symboliek in deze illustraties appreciëren? Houden ze van dit soort illustraties of meer van de letterlijke illustraties?

2. VERWERKING

Dierenverhalen

Materiaal

- Boeken met dierenverhalen. Probeer zeker één of meer boeken van Toon Tellegen te voorzien, en enkele prentenboeken van Max Velthuijs over Kikker.

Vraag de juryleden om op te sommen wat hen aan opviel aan de dierenpersonages. De antwoorden kunnen de volgende zijn:

- Ze hebben enkele menselijke eigenschappen (bv. praten met elkaar, lezen boeken...) maar behouden ook hun typische dierlijke eigenschappen (bv. de beer brult, vangt vis en graaft holen, p. 15).
- Van elke soort is er maar 1 dier.
- Hun naam is de naam van hun soort.
- Ze zijn niet allemaal even groot, maar behouden hun originele verhoudingen ten opzichte van elkaar (bv. de vos en de zwarte mier, p. 51-54).

Kennen de juryleden nog dierenverhalen waarin er van elke soort maar 1 dier is en hun naam die van de soort is? Toon hierbij de boeken van Toon Tellegen en Max Velthuijs.

- Als ze de boeken kennen, kunnen ze misschien behalve gelijkenissen ook verschillen noemen (bv. het aantal verschillende dieren, de grootte van de dieren ten opzichte van elkaar...)
- Vinden de juryleden het een goede keuze van auteurs om op deze manier dierenverhalen te schrijven?
- Houden ze meer van dierenverhalen die over meerdere dieren van een soort gaan (hier toon je enkele andere dierenverhalen)? Of houden ze misschien helemaal niet zo van dierenverhalen?
- Als de juryleden zelf een dierenverhaal zouden schrijven, hoe zouden zij het dan doen?

Filosofie

Veel beschrijvingen en recensies hebben het erover dat de verhalen uit dit boek “filosofische” verhalen zijn.

- Weten de juryleden wat dat is, “filosofie”?
- Lees de definitie van filosofie volgens Wikikids.nl voor: “Filosofie is grote vragen stellen aan jezelf en dan over die vraag nadenken. Filosofen bedenken na elke vraag weer een nieuwe vraag. Soms

kunnen ze zelfs niet ophouden met vragen aan zichzelf te stellen". Kunnen de juryleden zich erin vinden dat de verhalen filosofisch genoemd worden?

- Zijn er verhalen die bleven hangen bij hen? Waarom?
- Herinneren ze zich verhalen waarover ze graag wat langer zouden willen nadenken?

Kies een verhaal uit waarover je met de juryleden wil filosoferen. Lees het voor, laat een korte stilte en start dan het gesprek. Je kan samen op zoek gaan naar de diepere betekenis van het verhaal en vragen aan de juryleden of ze iets van het verhaal herkennen in hun eigen leven.

Op deze pagina vind je alvast enkele suggesties met verhalen en thema's:

<http://leesbevorderingindeklas.nl/book-review/waarom-bos-geen-ramen/>.

Recensies

Leg de juryleden volgende zinnen uit recensies voor, ze gaan enerzijds over de verhalen en anderzijds over de illustraties. Gaan ze hiermee akkoord?

Recensent	Over de verhalen	Over de illustraties
Pluizer (Miet Declercq)	"Ze zijn prachtig en erg toegankelijk, zitten vol humor en soms vol spot."	"De illustraties zijn heel fris en de kleuren zijn helder."
Boekboetiek (Annelies)	"Alle dieren hebben een eigenzinnig karaktertje waarmee en waardoor ze in de meest absurde situaties belanden. Hun spitsvondige dialogen en fantastische woordgrapjes zorgden ervoor dat ik me gniffelend en soms zelfs hardop lachend een weg baande door dit bos boek."	"De dieren zijn allemaal even kleurrijk en vrolijk en ze hebben zo'n levendige gezichtsuitdrukking dat het wel mensen lijken."
Pluizuit (Mik Ghys)	"De vlotte stijl zorgt voor levendige dialogen waarin ook heel wat humor verwerkt zit."	"De bijhorende illustraties zijn zeer expressief."
CooleSuggesties (Dennis van Houts)	"Het leert je kijken naar jezelf, naar anderen en de omgeving waarin je leeft. Maar het zijn ook gewoon grappige verhalen, die vlot zijn geschreven en zeker blijven plakken."	"De coole illustraties brengen de verhalen helemaal tot leven."
Kinderboeken- praatjes (Susan)	"De Rynck schrijft lekker vlot en de dialogen zijn kostelijk. Hij speelt met woorden en woordspelingen."	"Thys plaatst de dieren in mooie verrassende composities en weet deze treffend weer te geven."

Het valt op dat de recensies heel lovend zijn over dit boek.

- Hebben de juryleden zelf ook alleen lovende woorden, of ook puntjes van kritiek?

Juryleden kunnen online op de KJV-boeken reageren.

Ga naar www.kjv.be, klik op 'Welke boeken moet ik lezen' en dan op de groep en het boek in kwestie.